

**Protokół**  
**XIX posiedzenia plenarnego (tryb mieszany)**  
**Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego**  
**w dniu 18 stycznia 2024 r.**

**I. Otwarcie posiedzenia**

Przewodniczący Rady Głównej prof. M. Pałys przywitał członków Rady Głównej, gości uczestniczących w posiedzeniu w gmachu ministerstwa: podsekretarzy stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego – prof. Marię Mrówczyńską i prof. Andrzeja Szeptyckiego oraz prof. Urszulę Demkow, podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia, prof. Bronisława Sitka, przewodniczącego Rady Doskonałości Naukowej, prof. Jakuba Brdulaka, sekretarza Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Piotra Krasieńskiego, zastępcę dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz dr Zuzannę Hazubską, Prezes Zarządu Fundacji Akademickiej, a także osoby uczestniczące zdalnie: przewodniczących konferencji typów szkół, przewodniczących komisji KRASP, przedstawiciele instytucji sektora szkolnictwa wyższego, przedstawiciele parlamentu i ministerstw, stałych uczestników posiedzeń Rady.

**II. Przyjęcie porządku obrad**

Przewodniczący zaproponował zmianę kolejności punktów w drugiej części posiedzenia. Rada przyjęła zaproponowany porządek obrad.

**III. Dyskusja na temat aktualnych zagadnień w nauce i szkolnictwie wyższym**

Przewodniczący Rady Głównej poprosił ministrów o przedstawienie planowanych działań i propozycji sposobu wsparcia w ich realizacji przez Radę Główną i inne instytucje przedstawicielskie szkolnictwa wyższego i nauki.

Min. M. Mrówczyńska przedstawiła zakres obowiązków sekretarza i podsekretarza stanu w MNiSW. Poinformowała, że będzie odpowiedzialna za innowacje i rozwój oraz szkolnictwo wyższe. Min. A. Szeptycki zajmuje się sprawami związanymi ze współpracą międzynarodową, min. M. Gdula – nauką, a min. M. Gzik – inwestycjami.

Min. M. Mrówczyńska zapewniła, że kierownictwo ministerstwa chce wprowadzić konieczne zmiany w przepisach we współpracy ze środowiskiem, liczy na rzetelną dyskusję z Radą Główną i jest otwarte na propozycje zmian i ulepszeń. Następnie odniosła się do listy zagadnień przedstawionej przez przewodniczącego Rady Głównej. Potwierdziła, że po zakończeniu procedury ustawodawczej pracownicy uczelni otrzymają podwyżki płac. Dodatkowe środki finansowe zostaną przekazane Polskiej Akademii Nauk. Kontynuowane będą dotychczasowe programy realizowane na uczelniach, np. „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB), „Regionalna inicjatywa doskonałości” (RID). Rozważana jest możliwość wprowadzenia pewnych modyfikacji w tych programach w porozumieniu ze środowiskiem.

Min. M. Mrówczyńska poinformowała, że kierownictwo MNiSW przywiązuje dużą wagę do jakości kształcenia. Z dniem 1 stycznia br. rozpoczęła się nowa kadencja Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Prezydium PKA opracowuje możliwe do podjęcia działania, aby kształcenie na uczelniach było na najwyższym poziomie. Dydaktyka jest istotną częścią funkcjonowania uczelni, a nie zawsze dostrzegany jest potencjał osób kształcących kadry na potrzeby gospodarki i społeczeństwa.

W dniu 5 stycznia br. został ogłoszony wykaz czasopism. Wykaz został opracowany przez Komisję Ewaluacji Nauki w czerwcu 2023 r. Ewentualne uwagi dotyczące punktacji czasopism należy zgłaszać do KEN. Komisja będzie pracowała nad nowym wykazem, który powinien się ukazać w I kwartale br. Ministerstwo nie planuje radykalnych zmian zasad ewaluacji działalności naukowej w czasie trwania okresu ewaluacji. KEN prowadzi analizę wyników ewaluacji, wnioski zostaną zawarte w raporcie.

Na zakończenie min. Mrówczyńska stwierdziła, że należy pokazać jak ważne dla gospodarki jest szkolnictwo wyższe i nauka, gdyż bez dobrze prowadzonych badań naukowych i kształcenia nie ma rozwoju.

Min. A. Szeptycki odniósł się do kwestii umiędzynarodowienia, która jest jednym z priorytetów PNP. Pożądane byłoby, aby polscy naukowcy wyjeżdżali za granicę i wracali do kraju oraz żeby zagraniczni naukowcy przyjeżdżali do Polski. W ramach Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej jest dostępnych kilka instrumentów, kolejne będą rozwijane. Rozważane jest tworzenie zagranicznych przedstawicielstw NAWA, które będą promowały naukę uprawianą w Polsce i rekrutowały potencjalnych studentów lub naukowców. Alternatywnym pomysłem jest umiejscowienie radców naukowych w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych. W bieżącym roku NAWA rozpocznie prace nad strategią umiędzynarodowienia. Przewidziane są dwa etapy tego procesu – w latach 2024-2025 przygotowanie strategii, w latach 2026-2027 jej wdrożenie. Ponadto od sierpnia ubiegłego roku działa w ministerstwie Zespół doradczy do spraw wsparcia działań na rzecz promocji polskiej nauki. Zespół w zmienionym składzie rozpocznie prace wiosną bieżącego roku. Min. A. Szeptycki stwierdził, że priorytetem w najbliższym czasie jest polska prezydencja w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 r. Drugą ważną kwestią jest pomoc studentom i naukowcom z Białorusi i Ukrainy, a także polskim naukowcom, którzy mierzą się z utrudnieniami w realizacji projektów badawczych związanych z tymi krajami i Rosją. Kolejnym ważnym tematem jest rozwój współpracy z krajami rozwiniętymi. Pierwszym krokiem było spotkanie w formacie Trójkąta Weimarskiego, polsko-niemiecko-francuska konferencja o roli nauki w życiu społecznym, zorganizowana przez Ambasadę Niemiec w styczniu br.

Min. U. Demkow odniosła się do sprawy uruchamiania kształcenia na kierunku lekarskim na różnych uczelniach. Powiedziała, że źródła problemu upatruje się w zbyt małej liczbie lekarzy w kraju. Statystycznie w Polsce przypada 3,5 lekarza na 100 tys. mieszkańców, tak jak we Francji, gdzie system ochrony zdrowia działa dobrze. Jednak 70% lekarzy pracuje w pięciu największych miastach Polski, co wpływa na ograniczoną dostępność kadr medycznych na pewnych obszarach. Należy ustalić jaka liczba lekarzy sprawi, że system będzie działał optymalnie. Min. U. Demkow poinformowała, że nadzoruje pracę Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych oraz Departamentu Analiz i Strategii, w związku z tym zleci przeprowadzenie analizy ilu lekarzy system faktycznie potrzebuje i jak prowadzić ich kształcenie, również podyplomowe, by zaspokoić potrzeby zdrowotne ludności w każdym miejscu w kraju.

Istnieje kilka problemów związanych z nowymi uczelniami medycznymi, m.in. jakość kształcenia, jakość kandydatów na studia. Część z tych uczelni otrzymała negatywną opinię PKA ze względu na brak zaplecza oraz odpowiednich kadr medycznych. Możliwe są dwa rozwiązania: zamknięcie nowo uruchomionych kierunków albo wsparcie tych uczelni, aby zapewnić wysoką jakość kształcenia. W pierwszym przypadku należy zagwarantować możliwość kontynuacji nauki studentom. Konieczne jest znalezienie najlepszego rozwiązania dla pacjentów, studentów i dla uczelni, które już poniosły koszty związane np. z tworzeniem infrastruktury. Ministerstwo Zdrowia zainicjuje dyskusję na ten temat, z uwzględnieniem różnych gremiów.

Przewodniczący Rady Głównej poinformował, że Rada przyjęła w listopadzie ub.r. stanowisko w sprawie obniżania wymagań dotyczących jakości kształcenia na kierunkach lekarskich. Zostanie ono udostępnione min. U. Demkow.

Po zakończeniu wypowiedzi ministrów, odbyła się dyskusja z udziałem członków Rady oraz gości. Podniesione zostały następujące kwestie:

- zagrożenie związane z faktem, że 30% lekarzy jest w wielu przedemerytalnym;
- niezbędne jest określenie wymogu minimum infrastrukturalnego w przypadku uczelni medycznych, ocenianego przez PKA, bez którego niemożliwe jest uruchomienie kierunku lekarskiego;
- studenci nie mogą być poszkodowani;
- ewaluacja powinna być prowadzona w sposób transparentny, gremia w rodzaju Rady Głównej powinny mieć dostęp do pełnych danych;
- brak czytelnego przejścia z oceny w każdym kryterium na końcową kategorię uczelni; takie rozwiązanie było w ewaluacji kończącej się w 2013 r.; w 2017 r. reguły zostały już zmienione, ale była możliwość podsumowania ówczesnych czterech kryteriów i wypracowania końcowej oceny;
- instytuty badawcze wymagają innego traktowania w ewaluacji ze względu na swój odmienny charakter, przekazują wiedzę do praktyki, a niekoniecznie poprzez publikacje;
- pytanie o przyszłość NPRH, o sposób finansowania humanistyki, pytanie o stosunek MNiSW do propozycji powołania centrum badań humanistycznych; min. A. Szeptycki odpowiedział, że MNiSW zajmuje się sprawą NPRH;
- pytanie o podstawę do naliczania wynagrodzeń w planowanej podwyżce; min. A. Szeptycki odpowiedział, że będzie to subwencja z 2022 r.;
- pytanie o strategię umiędzynarodowienia, czy jest już skonkretyzowany pomysł na jej opracowanie; min. A. Szeptycki poinformował, że strategia ma być przygotowana przez NAWA; planowane jest zaangażowanie wszystkich większych instytucji, które mają komponent międzynarodowy, NCN, NCBR, zagraniczne placówki PAN, CŁ, MSZ, a w ramach promocji – instytucje o charakterze pozapaństwowym, które się zajmują promocją i reklamą;
- umiędzynarodowienie jest utrudnione przez barierę językową (system administracyjny uczelni bądź instytutu powinien być dwujęzyczny), zbyt małą elastyczność w działaniu instytucji (osoby przyjeżdżające z zagranicy często widzą możliwość zwiększenia jej efektywności) oraz Prawo zamówień publicznych;
- przyjazd zagranicznych naukowców do pracy w Polsce ogranicza zbyt niskie wynagrodzenie, niewystarczające na utrzymanie rodziny;
- ograniczeniem jest też problem z dostępem do dużej aparatury badawczej, której w Polsce w zasadzie nie ma (oprócz reaktora Maria w Świerku i synchrotronu Solaris w Krakowie); Polska opłaca składki za wykorzystanie aparatury zagranicznej, natomiast polscy naukowcy nie wykorzystują w pełni możliwości korzystania, np. płatność do ośrodka European XFEL w Hamburgu wynosi ok. 12 mln zł rocznie, co zapewnia ok. 2% czasu pomiarowego, dopiero w ostatnim okresie zostało to wykorzystane;
- subwencja rządowa stanowi 21% budżetu instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz, 79% budżetu jest pozyskiwane z rynku, a standard na świecie w tego typu organizacjach to 30-70%;

- planowane podwyżki wynagrodzeń nie dotyczą pracowników instytutów badawczych i instytutów SBŁ, a pracownicy tych instytutów są szczególnie narażeni na przechwytywanie przez biznes, z uwagi na codzienną współpracę z biznesem;
- w związku ze zbliżającą się prezydencją Polski w UE, propozycja wzmocnienia przez MNiSW aktywności w celu pokazania osiągnięć nauki uprawianej w Polsce, również tej skierowanej na współpracę z Ukrainą; min. A. Szeptycki potwierdził, że pomoc udzielana Ukrainie jest niedostatecznie dostrzegana, zarówno w Polsce, jak i w Ukrainie; zapowiedział podsumowanie tego tematu, zapewne w postaci raportu;
- konieczność wypracowania nowego dokumentu Polityka Naukowa Państwa, zawierającego rozwiązania systemowe;
- pytanie o plany dotyczące Agencji Badań Medycznych; min. U. Demkow zachęciła do obejrzenia na stronie internetowej Sejmu filmu z posiedzenia Komisji Zdrowia w dniu 16 stycznia br., które było poświęcone rozpatrzeniu informacji na temat funkcjonowania Agencji Badań Medycznych w latach 2019-2023 oraz rozpatrzeniu informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli funkcjonowania ABM; odwołany został prezes Agencji; głównym problemem było finansowanie Agencji ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, czyli ze środków przeznaczonych na leczenie pacjentów; prowadzone projekty nie były monitorowane; konieczne będzie przeprowadzenie audytu oraz zmiana procesu przyznawania grantów, z zapewnieniem transparentności oraz eliminacją konfliktów interesów;
- apel o zwiększenie środków dla NCN.

Prof. J. Zwoździak, jako reprezentant KRePUZ, podjął temat poszukiwania przez publiczne uczelnie zawodowe nowych możliwości w zakresie nauczania i ewentualnie prowadzenia badań naukowych, m.in. na kierunku lekarskim. Niestety nie wszystkie uczelnie dysponują odpowiednim zapleczem, a kształcenie zostało uruchomione, zatrudnieni zostali nauczyciele akademicy z dużych ośrodków, przyjęci studenci. Czy Ministerstwo Zdrowia w porozumieniu z MNiSW będzie próbowało rozwiązać ten problem? Szkoły zawodowe powstały w wyniku zmiany ustrojowej w miastach, które utraciły status miast wojewódzkich i miały zapewniać wykształconą kadrę dla regionu. Minister U. Demkow odpowiedziała, że sprawa wymaga dogłębnej analizy, po przeprowadzeniu której będzie możliwe zaproponowanie racjonalnego rozwiązania.

Część pytań i komentarzy zostało wypowiedzianych po opuszczeniu posiedzenia przez ministrów, zostaną one przekazane kierownictwu MNiSW:

1. Pytanie o sytuację młodych naukowców w Polsce. Czy przewidziane są konsultacje w tej sprawie ze środowiskiem?
2. Czy planowane są szerokie konsultacje w procesie tworzenia strategii umiędzynarodowienia? Według różnych statystyk, umiędzynarodowienie najczęściej obejmuje młode osoby, dlatego przedstawiciele tej grupy powinni brać udział w tworzeniu strategii.
3. Czy jest brane pod uwagę stworzenie również skoordynowanej dyplomacji naukowej jednostek w kraju na poziomie międzynarodowym? Wpłynęłoby to na podwyższenie jej efektywności.
4. Pytanie o rozwój infrastruktury akademickiej, w tym w domy studenckie (terminy, szczegóły).
5. Czy będą zagwarantowane wolność prowadzenia badań i odpolitycznione finansowanie nauki?
6. Czy MNiSW planuje wspierać ideę Uniwersytetów Europejskich? W ostatnich latach Ministerstwo nie było zainteresowane tym obszarem.

7. Problemy finansowe uczelni związane z utrzymaniem i odnawianiem aparatury badawczej.
8. Wsparcie finansowe dla studentów i studentek. Wymagany jest przegląd obowiązujących zasad i dostosowanie do obecnych warunków.
9. Pytanie o sfinansowanie przez MNiSW dostępu do czasopism w grupie nauk przyrodniczych, humanistycznych i społecznych.
10. Postulaty dotyczące zwiększenia kwot stypendiów zgłaszane przez uczestników szkół doktorskich. Jest to niemożliwe bez zwiększenia finansowania przez Ministerstwo.

Prof. J. Uriasz, przewodniczący Polskiej Komisji Akredytacyjnej w kadencji 2024-2027, poinformował, że ukształtowały się wszystkie struktury Komisji i jest ona gotowa do podjęcia swoich statutowych zadań. Wyjaśnił, że PKA nie odpowiadała za działania, prowadzone w ostatnim czasie. Inne organy przekroczyły swoje kompetencje podejmując działania, których efekty są widoczne w chwili obecnej. Fundamentalna jest możliwość niezależnego prowadzenia zadań przez Komisję. PKA stawia przed sobą cel, aby zostać zaufanym gwarantem jakości kształcenia. Swoje działania oprze na standardach, które są zrozumiałe w Unii Europejskiej, na standardach ESG. Prof. J. Uriasz zapewnił, że Komisja jest otwarta na współpracę z partnerami zewnętrznymi.

Prof. B. Sitek, przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej w kadencji 2024-2027, poinformował, że trwa proces wyboru przewodniczących zespołów RDN. Po jego zakończeniu z końcem stycznia, RDN podejmie standardowe działanie. RDN przedstawi Ministrowi swoje postulaty. Już w poprzedniej kadencji doprowadziła do pozytywnych zmian w przepisach dotyczących postępowania awansowego, m.in. brak wymogu przeprowadzania kolokwium habilitacyjnego w przypadku dwóch negatywnych recenzji. Istnieje wiele innych potrzeb nowelizacyjnych, np. w celu ujednoczenia procedur awansowych. Prof. B. Sitek poinformował, że RDN stara się powoływać także ekspertów zagranicznych, zwłaszcza w naukach ścisłych, inżynieryjno-technicznych, medycznych, jednak z uwagi na niską stawkę wynagrodzenia eksperci często odmawiają oceniania wniosków. Zwrócił również uwagę na brak możliwości zawieszenia czy odebrania uprawnień do nadawania stopni naukowych jednostce, która uzyskała uprawnienia w wyniku ewaluacji. RDN będzie postulowała wprowadzenie możliwości kontroli jednostek.

Dr Elżbieta Stokowska-Zagdan, wiceprzewodnicząca Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, poinformowała, że Konferencja jest zainteresowana systemowym rozwiązaniem problematycznej sytuacji i jest otwarta na dialog. Uczelnie zawodowe nie otrzymują subwencji na działalność badawczą, ponieważ taka działalność nie jest misją tego typu uczelni, jednak kadry uczelni są zobligowane do systematycznego rozwoju zawodowego. Czy przewidziane są rozwiązania systemowe, które pozwoliłyby uczelniom zawodowym uzyskiwać subwencję również w tym zakresie? Uczelnie zawodowe także tworzą zaplecze infrastrukturalne. Czy będą przewidziane środki na utrzymanie aparatury badawczej posiadanej przez uczelnie zawodowe?

Dr D. Kostecki, dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, podziękował Radzie za stanowisko dotyczące Strategii Rozwoju NAWA na lata 2024-2030. Poinformował, że w procesie tworzenia strategii umiędzynarodowienia jest przewidziana wielosektorowa debata z udziałem wszystkich interesariuszy. W maju odbędzie się I Kongres Umiędzynarodowienia, a w drugiej połowie roku – kolejny. Poza tym jest przewidzianych wiele mniejszych debat. Prace nad strategią zostaną podzielone na zakresy tematyczne, aby mogły być rozpatrywane warsztatowo. Zachęcił wszystkie podmioty do udziału w tym przedsięwzięciu. Następnie dr D. Kostecki nawiązał do wystąpienia prof. B. Sitka. NAWA napotyka problemy związane z uznawaniem i uwierzytelnianiem

dokumentów. Osoby ze świetnym dorobkiem nie mogą w ramach polskiego systemu szkolnictwa wyższego brać udziału w postępowaniach habilitacyjnych, ponieważ zgodnie z ustawą PSWiN uznawane są stopnie naukowe, a nie tytuły naukowe. Zdarzają się wybitni profesorowie z Finlandii, Węgier czy Włoch, którzy nie są uprawnieni do uczestnictwa w postępowaniach habilitacyjnych. Jest to wyzwanie legislacyjne.

Przewodniczący Rady Głównej podsumowując dyskusję stwierdził, że jest wiele tematów do rozmowy z MNiSW i innymi instytucjami, co może wynikać z braku rozmowy w kilku ostatnich latach. Rada będzie kontynuowała dyskusję w węższych obszarach tematycznych. W celu uzyskania praktycznych skutków, niezbędne jest m.in. kompleksowe spojrzenie na cały system szkolnictwa wyższego i nauki, co zapewni spójną koncepcję jego funkcjonowania, posiadanie wiedzy o roli różnych instytucji w sektorze i ich wzajemnych relacjach, a także transparentność, dostęp do danych i informacji, na podstawie których można prowadzić analizy.

Prof. M. Pałys podziękował uczestnikom spotkania za ciekawą i wielowątkową dyskusję.

W dyskusji udział wzięli: mgr K. Bonas, prof. G. Borkowska, prof. K. Byrka, dr A. Dybczyński, prof. A. Fal, dr R. Kamiński, prof. St. Kistryn, prof. J. Kolanowski, dr D. Kotecki, prof. A. Z. Nowak, prof. B. Rymśza, prof. B. Sitek, prof. E. Stokowska-Zagdan, prof. J. Uriasz, prof. J. W. Wiktor, prof. J. Witkoś, prof. J. Zwoździak.

#### **IV. Zaopiniowanie Planu działalności Narodowego Centrum Nauki na 2024 r.**

Do spotkania dołączył minister nauki D. Wieczorek. Poinformował, że wrócił z posiedzenia Sejmu, podczas którego została uchwalona ustawa budżetowa na rok 2024. Narodowe Centrum Nauki otrzyma dodatkowe środki na funkcjonowanie w ramach alokacji środków budżetowych w części 28. szkolnictwo wyższe i nauka.

Minister zapewnił, że liczy na dialog ze środowiskiem. Chciałby, aby Rada była głównym partnerem w odniesieniu do opiniowania projektów aktów prawnych, z uwagi na szeroką reprezentację przedstawicieli środowiska naukowego i szkolnictwa wyższego. W bieżącym roku będą prowadzone intensywne prace nad zmianą aktów prawnych. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przejdzie pod nadzór ministra nauki, projekt ustawy o zmianie ustawy o NCBR oraz ustawy PSWiN został już przyjęty przez radę ministrów. Przygotowywana jest ustawa o Polskiej Akademii Nauk. W odniesieniu do ustawy PSWiN, pierwsza część roku będzie poświęcona ocenie funkcjonowania, dyskusji i zebraniu propozycji jej zmian. Ponadto niezwykle ważne jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w uczelniach.

Minister poinformował, że planuje wyjazdowe spotkania z przedstawicielami środowiska w różnych województwach. Uczestniczyliby w nich rektorzy uczelni publicznych i niepublicznych z regionu oraz studenci. Następnie odpowiedział na pytania zadane przez członków Rady Głównej.

Po wyjściu ministra, Rada przystąpiła do opiniowania Planu działalności NCN.

Prof. B. Rymśza, przewodnicząca Komisji Nauki, przedstawiła projekt uchwały, w której Rada opiniuje pozytywnie przedłożony dokument, formułując jednocześnie uwagi.

Prof. K. Józwiak, dyrektor NCN, odniósł się do uwag Rady Głównej i udzielił wyjaśnień.

W dyskusji udział wzięli: prof. T. Bączek, prof. G. Borkowska, prof. A. Fal, mgr inż. P. Góra, prof. J. Witkoś.

Rada przyjęła uchwałę Nr 106/2024 przy 1 osobie wstrzymującej się od głosu. Stanowi ona załącznik do protokołu.

## **V. Przedstawienie sprawozdania z działalności Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2023 r.**

*Punkty V-VIII – prowadzenie prof. Jerzy Zwoździak*

Prof. J. Zwoździak poprosił o zabranie głosu prof. M. Pałysa.

Przewodniczący Rady Głównej powiedział, że w sprawozdaniu, jak również w działalności w 2023 r. widoczna była rola Rady jako zewnętrznego, obiektywnego i bezstronnego recenzenta projektów aktów prawnych oraz podejmowanych przez ministerstwo przedsięwzięć. Rada posiada unikalną kombinację wiedzy, doświadczenia, umiejętności oraz systemowego spojrzenia na działanie sektora nauki i szkolnictwa wyższego. Kontakty Rady z kierownictwem ministerstwa były sporadyczne i ograniczone. Rada zauważała i podnosiła problemy wskazujące na obniżanie standardów jakości w działaniach legislacyjnych i zarządczych, takie jak: punktowe zmiany prawa, które nie składają się w spójną koncepcję funkcjonowania, tryb wprowadzania poselskich projektów ustaw, niezawierających oceny skutków regulacji, procedowanych z pominięciem opiniowania przez Radę na etapie powstawania projektu, zgłaszanie projektów ministerialnych jako projektów poselskich w celu uniknięcia pełnej procedury legislacyjnej. Widoczne było, że wprowadzane zmiany wiążą się z realizacją krótkoterminowych potrzeb, z pominięciem postulatów i inicjatyw zgłaszanych przez środowisko. Rada nie zdołała przeprowadzić w 2023 r. analizy wyników zakończonej ewaluacji z powodu braku dostępu do całościowych danych. To zadanie powinno zostać wykonane w bieżącym roku.

Prof. M. Pałys zauważył, że ministerstwo prowadziło sprawne działania w celu wsparcia jednostek w sytuacji wysokiej inflacji i wzrostu kosztów utrzymania. Jednocześnie uwidoczniła została słaba odporność koncepcji finansowania uczelni na szoki systemowe.

Przewodniczący podziękował członkom Rady, przewodniczącym komisji oraz wiceprzewodniczącym Rady za włożoną pracę. Za dobrą współpracę podziękował agencjom i instytucjom działającym w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego, dyrektorom departamentów MNiSW oraz pracownikom Wydziału Obsługi Gremiów Doradczych MNiSW.

## **VI. Przedstawienie sprawozdania z działalności Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2023 r. oraz dyskusja**

Prof. J. Zwoździak poprosił prof. H. Paluszkiewicz o przedstawienie informacji o działaniach Komisji Dyscyplinarnej w 2023 r.

Prof. H. Paluszkiewicz poinformowała, że upłynął trzeci rok działalności obecnego składu Komisji Dyscyplinarnej. W latach 2021-2023 wpłynęły 54 sprawy, z których udało się zakończyć 23. Pozostałe są na różnym stopniu rozpoznania przed składami orzekającymi Komisji, a 2 są zawieszono. W 2023 r. wpłynęło 13 spraw, 7 spośród nich oczekuje na rozpoznanie. Żadna sprawa dyscyplinarna nie jest zagrożona przedawnieniem.

Prof. H. Paluszkiewicz ponownie podniosła kwestię obsługi Komisji Dyscyplinarnej, którą zgłaszała wielokrotnie. Zespół, który obsługuje Komisję, równocześnie jest odpowiedzialny za obsługę Komisji Dyscyplinarnej przy Ministrze oraz Rzeczników Dyscyplinarnych Ministra. Powoduje to niezamierzone opóźnienia w działaniu Komisji, a sprawy się nawarstwiają. W październiku 2023 r. miał miejsce okresowy przegląd spraw, ze szczególnym uwzględnieniem spraw oczekujących na podjęcie czynności. Odbłyło się

także spotkanie z pracownikami obsługującymi Komisję. W wyniku tych działań, przewodnicząca Komisji podjęła decyzję o skierowaniu do członków Komisji pisma zawierającego rekomendacje odnośnie do zasad procedowania, zasad wyznaczania składów orzekających oraz zalecanego sposobu postępowania w kwestiach organizacji prac tych składów.

Sprawy wpływające do Komisji Dyscyplinarnej najczęściej dotyczą następujących kwestii:

1. nieprawidłowe relacje pomiędzy nauczycielami akademickimi, w tym stosowanie mobbingu oraz przemocy wobec innych nauczycieli akademickich,
2. nieprawidłowe relacje ze studentami,
3. niewłaściwe prowadzenie zajęć,
4. przywłaszczenie sobie autorstwa cudzego utworu,
5. popełnienie tzw. autoplagiatu,
6. fałszowanie wyników badań naukowych.

Prof. J. Zwoździak podziękował za przedstawienie sprawozdania z działalności Komisji Dyscyplinarnej w 2023 r.

## **VII. Dyskusja nad sprawozdaniem z działalności Rady Głównej**

Rada odstąpiła od dyskusji nad sprawozdaniem z uwagi na wcześniej odbytą dyskusję, podczas której zostało poruszonych m.in. wiele wątków przedstawionych w sprawozdaniu.

## **VIII. Zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady Głównej**

Rada jednogłośnie zatwierdziła sprawozdanie z działalności Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2023 r.

## **IX. Informacje i sprawy bieżące**

Przewodniczący Rady Głównej poinformował, że notatka zawierająca bieżące informacje została udostępniona członkom Rady przed posiedzeniem.

## **X. Przyjęcie uchwały w sprawie uzupełnienia składu prezydium Rady Głównej**

Przewodniczący powitał w Radzie dwie nowe reprezentantki Krajowej Reprezentacji Doktorantów w Radzie Głównej – mgr inż. Paulinę Górę oraz mgr inż. Karolinę Różaniecką. Poinformował, że kandydatką do Prezydium z ramienia KRK jest mgr inż. P. Góra.

Rada powołała komisję skrutacyjną w składzie: mgr K. Bonas, prof. T. Miczka (przewodniczący komisji), P. Zaremba.

Rada Główna jednogłośnie zaakceptowała przedstawioną kandydaturę. Uchwała Nr 103/2024 stanowi załącznik do protokołu.

## **XI. Przyjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia zmienionych składów komisji Rady Głównej**

Rada Główna jednogłośnie zatwierdziła zmienione składy komisji. Uchwała Nr 104/2024 stanowi załącznik do protokołu.

## **XII. Przyjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu Rady Głównej**

Przewodniczący Rady Głównej poinformował, że proponowana zmiana dotyczy trybu wyboru Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej oraz doprecyzowania sposobu postępowania w przypadku wygaszenia członkostwa w Komisji osoby, która zrezygnowała z członkostwa (załącznik 1 nr do Statutu Rady).



Rada jednogłośnie przyjęła uchwałę Nr 105/2024. Stanowi ona załącznik do protokołu.

### **XIII. Zaopiniowanie Planu działania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na rok 2024**

Prof. K. Byrka, przewodnicząca Komisji ds. Międzynarodowych, przedstawiła projekt uchwały w której Rada pozytywnie opiniuje przedłożony dokument, przedstawiając jednocześnie uwagi, które mogą korzystnie wpłynąć na rozwój NAWA.

Następnie dr D. Kostecki odniósł się do uwag zgłoszonych przez Radę.

Rada jednogłośnie przyjęła uchwałę Nr 106/2024. Stanowi ona załącznik do protokołu.

### **XIV. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych**

Brak.

### **XV. Stanowiska i działania w sprawie innych aktów prawnych**

Przewodniczący Rady Głównej poinformował o dwóch sprawach:

1. W dniu 29 grudnia 2023 r. wpłynął rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (druk sejmowy nr 141). Z uwagi na krótki termin na zgłoszenie uwag, opinia Rady została przekazana w formie listu przewodniczącego w dniu 8 stycznia. Projekt ustawy dotyczył rozszerzenia i uzupełnienia art. 279 w ustawie wprowadzającej, określającego termin zakończenia studiów doktoranckich, rozpoczętych przed rokiem 2019/2020 do 31.12.2024 r. Proponowane zmiany wiążą się z wygaśnięciem niektórych przepisów dotyczących studiów doktoranckich w dniu 31.12.2023 r. Na skutek wydłużenia w roku 2023 możliwości kształcenia doktorantów w tej formie do końca roku 2024 (wprowadzonego ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1672) zachodzi konieczność wprowadzenia do ustawy wprowadzającej pewnych zmian i uzupełnień.

W czasie posiedzenia sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w dniu 15 stycznia okazało się, że została wniesiona autopoprawka do projektu ustawy, zgodnie z którą tytuł projektu zostaje zmieniony na projekt ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Dodany został ust. 5a w art. 432 w brzmieniu: „5a. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa przez pierwszego rektora nowo utworzonej uczelni publicznej minister może odwołać tego rektora. Przepisu ust. 5 nie stosuje się. Minister powołuje nowego rektora na czas do końca okresu, na który został powołany dotychczasowy rektor.”. Rada nie otrzymała do zaopiniowania tej propozycji.

2. Trwają uzgodnienia międzyresortowe projektu ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Projekt przewiduje utworzenie Rady Społecznej przy Krajowej Radzie Sądownictwa, której zadaniem będzie opiniowanie kandydatów na stanowiska sędziowskie i asesorskie. Rada Główna będzie wskazywać jednego członka Rady Społecznej.

Prof. J. Wiktor udzielił dodatkowych informacji.

Rada odniosła się pozytywnie do powyższej propozycji.

### **XVI. Przyjęcie protokołu XVIII posiedzenia Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (7 grudnia 2023 r.)**

Rada przyjęła protokół.

## **XVII. Sprawy różne i wolne wnioski**

Prof. K. Byrka poinformowała, że Komisja ds. Międzynarodowych objęła patronat nad interdyscyplinarną konferencją „Dzieje i obecna faza konfliktu izraelsko-palestyńskiego” organizowaną przez Uniwersytet SWPS w dniu 29 stycznia. Konferencja będzie się odbywała w formie hybrydowej.

Prof. St. Kistrzyn poinformował, że w dniach 8-9 lutego odbędzie się kolejna edycja konferencji „Studenci zagraniczni w Polsce”. Konferencja jest organizowana przez KRASP i Fundację Edukacyjną Perspektywy, a jej gospodarzem będzie Politechnika Poznańska.

## **XVIII. Zamknięcie posiedzenia**

Przewodniczący Rady Głównej podziękował za udział w obradach i zamknął posiedzenie.

Przewodniczący  
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego  
Prof. Marcin Pałys

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Uchwały nr: 103/2024-107/2024